

Çıkarken...

Hayatı üretenler! Merhaba! Bütün uluslardan işçiler, emekçiler! Kent ve kır yoksulları! Gelecek umudu, yarınımız gençler! Merhaba! Söz ve Eylem, zamanın yeniden hızlandığı bir kriz ortamında, işçi sınıfının uluslararası mücadele ve dayanışma günü olan bugün; 1 Mayıs 'tu yayın hayatına başlıyor.

Kapitalist sistemi tepeden tırnağa sarsan, incir yapraklarını düşüren kriz, yalnızca zamanı hızlandırmakla

kalmadı!

Ayrıca, ellerinde hangi bayrak olursa olsun, kendi yazgılarına doğrudan müdahale edebilmek amacıyla eylem alanlarına akan emekçi yığınlar ve meşruiyeti sorgulanan burjuvaziye, zamanlarının yanında mekânlarının da ne kadar daraldığını gösterdi. Şimdi, ne işçi sınıfının daha fazla gerileyebileceği bir alan, ne de burjuvazinin, ömrünü bir süreliğine de olsun uzatmak adına daha fazla manevra olanağı var!

Emeğin üretkenliğini, yoğunluğunu artıran burjuvazinin, hem kendi arasında boğazlanırken, hem de işçi sınıfına saldırırken kullandığı silah; o muhteşem üretici güç, insanlığın tarihin başından bu yana biriktirdiği genel toplumsal bilgi, emeğin toplumsallaşmasına paralel, artık gen tepiyor!

Burjuvazinin ve çivisi çıkmış uygarlığının altı oyuluyor! Barındırdığı olanakların tersine, üretici güçlerdeki her gelişme, sermayeye daha fazla kâr, geniş yığınlar ise işsizlik, açlık ve modem giysiler içinde hüküm süren bir kölelik olarak dönüyor! Dünyanın dört bir yanında milyonlarca emekçi, “Ekmek! Özgürlük! Onur!” belgeleriyle ölümü göze alarak bu nedenle alanlara çıkıyor! Gençlik yığınları kendilerini bekleyen işsizliğe ve sermayenin geleceklerini ipotek altına alma çabalarına bu nedenle diremiyor!

Ömrünü bir parça daha uzatabilmek adına yürürlüğe soktuğu hiçbir önlem burjuvazinin derdine çare olmuyor! Aksine, yaşayan bir ölü olarak yeryüzünde geçirdiği fazladan her gün, onun mezar kazıcısına daha fazla meşruiyet kazandırıyor!

“Onun varoluşu toplumla artık bağdaşmıyor!”

Çünkü bütün toplum, tam da bujuva uygarlığa yaraşır bir hakkaniyetle, kimine az, kimine çok, sermaye egemenliğinin ölümcül sonuçlarından payını alıyor!

Kâr oranlarındaki gerilemeyle, maddi üretimden büyük oranda yüz çeviren, kendisini kumara veren asalak, doyumsuz burjuvaziye, aralarındaki kumar kesmiyor! Gasp ettiği insanlık birikiminin tamamıyla doğaya rest çekiyor!

Sermayenin sonsuz birikim arzusunun tatmin aracına dönüşen, kendisine yabancılaşırken doğaya da yabancılaşan o en büyük ve mükemmel üretici güç, insan, bir elinde üzerinde “üretim için üretim” yazan bayrak, bir elinde buju- vaziyeye teslim olmuş bilimin su verdiği teknoloji kılıcı, doğayla savaşa zorlanıyor.

Japonya’da yaşanan nükleer cinayet, yorum gerektirmeyen en sıcak örnek! Kuşandığı kılıçla insan, gerçekte doğayla değil, kendisi ile savaşıyor! Hayat damarlarını kesiyor!

Burjuvazi, insanları yalnızca doğaya açtığı savaşta kullanmıyor; ellerine renkli ulusal bayraklar tutuşturup, yurtseverce okunan marşlar eşliğinde, ülke çıkan adını verdiği kendi çıkarları adına, onları birbirlerine karşı savaşa sürüyor. Kendilerine uluslararası toplum adını veren haydutlar çetesinin Libya halkına açtığı savaş, bu ikiyüzlülüğün son örneğidir!

Söz ve Eylem işte böyle bir Dünya gerçekliğine gözlerini açıyor!

Bu sayıda tamamını yayınladığımız “Komünistlerin İvedi Görevi”nde: “Kapitalist sistem için kaotik bir dönemin kapısının aralandığı, emperyalist yeniden paylaşımı tetikleyecek devrimci durumlara gebe ve dolayısıyla devrimci dalganın yeniden yükseleceği” bir evreden geçtiğimizi saptamış;

“Bu koşullarda, komünistlerin öncelikli görevi”ni, “kapitalizmin sunduğu fırsatları devrimci bir seçeneğin olanaklarına dönüştürecek entemasyonalist bir partiyi ve onun devrimci programını, solun hapsoldüğü zırhı inceldiği yerden yan parçalayacak eylemli bir yürüyüşle yaratmak” olarak tanımlamıştık.

Söz ve Eylem, bu yürüyüşün sesidir! Böylesi dönemlerin, kendi yazgılarına müdahil olmak isteyen geniş yığınların hareketlendiği, bu nedenle tarihin akışında sözün ve eylemin öncesine kıyasla etkinlik kazandığı uğraklar olduğunu biliyoruz. Hangi söz? Nasıl bir eylem? İnsanın tükenmişliği ve yabancılaşma sürecinde sermayenin aldığı yol ortada iken, elbette söz dolaysız olmalı, duru bir bilinci hedeflemelidir. Ama daha önemlisi, söylenen sözü yığınlar indinde geçerli kılacak, ona güç verecek doğrudan eylemdir!

Söz ve Eylem, doğrudan eylemin dolaysız sözüdür!

Aynı dönemlere özgü, adı konmamış bir yasanın ve bir başka olgunun da farkındayız! Kendi tarihlerini yapmak için öne atılan yığınlar, hasımlarından önce, “beyinleri üzerine kâbus gibi çöken” o büyük engele, “bütün ölmüş kuşakların geleneği”ne takılırlar.

Bu engeli aşmanın, işgal edilmiş bütün alanları temizleyip geri almanın ve nihayet bujuvaziye karşı dur durak bilmeden uzlaşmaz ideolojik savaş yürütmenin aracı, biricik silahı “acımasız eleştiri”dir. Kendimizden başlayarak onu kullanacağız! Ama geçmişle gelecek arasına set çekmeden! Geride kalması gerekenleri ölümlere terk ederken, unutulana, unutturulan değerlerimizi günümüze taşıyarak!

Söz ve Eylem, geçmişle gelecek arasında kurduğumuz ideolojik köprüdür! Butjuvazinin lime lime olmuş düzenini halen ayakta tutan gücün asıl kaynağı, işçi sınıfının, komünistlerin verili dağınıklığıdır. Bu dağınıklık ve dost gözlerde okuduğumuz güven eksikliği, ilk sosyalist denemenin yenilgisinden, onun bilinçaltılarında yarattığı travma ve özgüven yitiminden besleniyor. Üstesinden geleceğiz!

Söz ve Eylem, sergileyeceği özgüvenle dosta güven, düşmana korku verecektir!

Yine, deneyimlerimizden biliyoruz ki, hasmımız, onu yere sersek bile, egemen kültürü aracılığıyla hükmetmeye devam edebiliyor, kaybettiği iktidarı yeniden kazanabiliyor. Bu yüzden, en başından devrim için yürütülecek hazırlığı, geleceği bugüne izdüştüren kurucu bir faaliyet, süreklilik kazandığında bizzat kendisi sürekliliğin kaynağı olacak bir kültürleşme eylemi olarak sürdüreceğiz! Yayın da bu eylemde işlevsel bir rol üstlenecektir. Yazarlar ve okuyanlar diye bizi ikiye bölecek bir uzmanlaşmaya izin vermeyecek, kolektif bir üretim gerçekleştireceğiz!

Söz ve Eylem, işte bu yüzden ve her şeyden önce, eylemcilerin kolektif ürünü olacaktır!

10 Nisan 2011.

Krizin Penceresinden Siyasal Görünüm

Kriz konjonktüründe, oldukça zengin ve dinamik olgu yığını arasında hem zorunlu bir eleme yapılırken, hem de seçilenleri anlamlı bir bütün içinde birleştirirken, Komünistlerin İvedi Görevi metni kılavuz alınmıştır.

Ö

ngörü ve saptamalarla, sürmekte olan krizin öne çıkardığı temel ekonomik gerçeklik arasındaki bağ, aynı

gerçekliğin öne çıkarttığı verilere dayanılarak kurulmuş olmakla birlikte, sadelik gözetilmiş, verilere doğrudan yer verilmemiştir.

Kriz Derinleşiyor

Kökleri 70'li yılların ortalarına kadar uzanan ve o tarihten bu yana irili ufaklı öncü depremlerle sünen uzayan, nihayet büyüklüğü ile kapitalizmin tarihinde bir ilk olan Lehman Brothers'in Eylül 2008'de iflasıyla ABD'de zirve yapan yangın, mali sermayenin tersine gayretlerine, kazandığı kısmi zaferlere karşı derinleşerek sürüyor. Önceleri, komünist hareketin ve işçi sınıfının tehdit algılaması dışına düşmüş olmasının beslediği bir özgüvenin eşliğinde, ellerindeki olanakları abartarak "bu defa farklı" olduğunu düşünen kapitalistler, kısa sürede böyle olmadığını anladılar ve yaşanmakta olan krizin -kendi sözcülerinin deyimleriyle- "yüzyılın krizi" olduğunda birleştiler. Burjuvazinin şövalyeleri, en başta da mali sermayenin kaptan köşkü (ABD Merkez Bankası) Fed'tekiler, bu gerçekliği bir kez kabullendikten sonra, yaşananı hep 29 bunalımı ile kıyasladılar. Bir yere kadar haksız da sayılmazlardı, çünkü tıpkı 29 bunalımında olduğu gibi: Mevcut kriz de finansal bir kriz olarak patlak vermiş; aşırı sermaye birikimi sonucu, kâr oranlarında keskin düşüşler eşliğinde, üretken alan felç olmuştu.

Kriz deflasyonist bir karakterde gelişiyor; metalar değer yitiriyordu.

İşsizlik, kriz öncesi evreye göre olağanüstü artmış, potansiyel toplumsal patlamaların enejisini biriktiriyordu.

Eşitsiz gelişim yeni güçleri, yeni güçler de yeni taleplerle birlikte evrensel ölçekte, acil çözüm bekleyen ve giderek

kapitalist sistemin mevcut hegemonik işleyişiyle uzlaşmaz karşıtlığa bürünen yeni siyasal sorunları doğurmuştu.

Sonuçta kapitalist sistem, Büyük Bunalımdan İkinci Büyük Savaşla ve ABD hegemonyasının tesciliyle çıkmış ve bilindiği gibi, 70'li yılların başlarına kadar belki de tarihinde yalnızca 19. yüzyıl son çeyreği ile kıyaslanabilecek bir "Altın Yükseliş" dönemi yaşamıştı.

Bu nedenlerle, kapitalistler sürmekte olan krizi, finansal alanda Fed'in koordinasyonunda BOJ (Japonya Merkez Bankası), BOE (İngiltere Merkez Bankası), ECB (Avrupa Merkez Bankası) ile birliktir olarak ABD öncülüğünde (forumlarıyla, Büyük Bunalımdan edikleri deneyimlere başvurarak yemeğe çalıştılar:

Fed, yavaşlayarak 29 bunalımı öndüzeylelere gerileyen para devir hızını ki düşüşü ikame etmek için, dolar artırdı; diğer

merkez bankalarıyla bir te reel faizler negatif düzeylere çeki piyasalara devasa ölçekte para pompalandı. Mali sermayenin varlıklarındaki kıma, borsalardaki düşüşün önlenmesi durduruldu; böylece bir yandan du üretim çarklarını yeniden çevirecek enerji sağlamaya, yükselen işsizli toplumsal siyasal sonuçlar doğura patlamaların fitilini ateşlemesinin önü geçilmeye; bir yandan da takatsiz kal] tüketicileri yeniden tüketime heves direcek “ek servet etkisi” yaratılm, çalışıldı. Finansal devlerin aktiflerindeki “zel atık”lar ve iflas eden bankaların boy rı kamulaştırılıp halkın sırtına yıkıla sermayedeki şişkinlik giderilmeye \

ı; yüksek kaldıraç oranlarıyla semir- , ama krizde çöken payandalar yü- ien yere çakılmak üzere olan büyük is devleri kurtarıldı.

nekte olan hegemonik işleyişin ilga- gerektirdiği ölçüde, tüm cephelerde iç alıcı bir çatışma yaşanmadan karıması olanaksız görünen yükselen erin talepleri, uygulamada mevcut işe hanel getirmeyecek küçük ödün- e daha çok da G20 sonuç bildirileri- ansıyan dilek ve temennilerle geçişmeye çalışıldı.

in patlak vermesinin ardından ilk Kasım 2008 Washington zirvesiyle ılandıktan sonra, 2009 Nisanında ira'da toplanan G20 zirvesinde, es- y enisiyle temsil edilen bütün emperyalist güçler, denetim altına alamadıklarında büyüerek sistemi yekvücut kasıp kavuracak olan yangınla mücadeleyi öne çıkardılar; aralarındaki soranları bir süreliğine dondurarak, bir tür mola karan aldılar.

Böylece sermayenin hareketine yön veren yasaları, onlara rağmen alman kararlarla askıya alabileceklerini düşünen kapitalistler, bunun olamayacağını bir kez daha yaşayarak göreceklerdi. G20 Seul zirvesi sonuç bildirisinde “para birimlerinin rekabetçi devalüasyonundan kaçınmak” yollu kararlar alıp, “korumacılığın tüm biçimlerine karşı durma” yö- nündeki “değişmez” taahhütlerini yinelerken, dışarıda ABD'nin hemen zirve öncesi başlattığı kur savaşı en son örnektir.

Mola Boyunca Neler Oldu?

Basılan ve ortalığa saçılan dolarlar, üretime gitmek yerine, safraları devlet marifetiyle işçi sınıfının sırtına yüklenen mali

sermayenin risk iştahını tahrik ederek borsalarda fütursuzca at koşturmasına yaradı; gelir eşitsizliği ve yoksulluk ivme kazanırken, işsizlerin sayısında kayda değer bir azalma olmadı.

Krizi tetikleyen konut sektöründe işler düzemedi. Tersine, borcu ödenmediği için bankaların el koyduğu konut sayısı çığ gibi büyüdü; konut fiyatları düşmeye devam etti.

İşsizlik; artan yoksulluk; yükselen konut fiyatları üzerinden yaratılan “servet etkisi”nin ortadan kalkmış olması; düşmeye devam eden kâr oranlarının üretken yatırımlara ket vurması; hepsi birlikte, tüketimde kayda değer bir canlanmayı -BRIC ülkeleri, özgün nedenlerle krizi “fırsata” dönüştürmüş “yükselen pazarlar” ve Almanya hariç- önledi.

Başta Fed, merkez bankaları parasal politikaları hovardaca kullanarak, hem maddi, hem moral, potansiyel etkilerini zayıflatılar; cephanelerini tükettiler. Gelecekte alacağı olası darbeler karşısında sistemin gardı iyice düştü.

Avnıpa 'da PIIGS (Portekiz, İrlanda, İtalya, Yunanistan, İspanya) krizi patlak verdiğinde, faize yuvarlanan ülkelerin tahvillerinde Rusya ile birlikte alıcı olarak, bu fırsatı politik gücünü artırmak amacıyla değerlendirdi. ABD 'nin cari açığının finansmanında da aynı amaçla, tartışılmaz ağırlığını korumaya özen gösterdi. Bu politikalara, öncelikle kendi hinterlandında, ama evrensel ölçekte, stratejik her bölgede doların altın oyan swap anlaşmaları eşlik etti.

ABD'nin en önemli ihraç malı olan dolar, G20 Seul zirvesi öncesi Fed'in açıkladığı “2. niceliksel gevşeme” planıyla önemli bir darbe daha aldı. Fed'in bu eylemiyle doğacak olası hasar ve ona kesilecek ceza, bildik bir güven kaybıyla sınırlı kalmaz.

Fed'in eylemini,“ ihracatı teşvik ederek, ABD'nin

cari açığını kapatmak” üzere para bastığı şeklinde yorumlamak, yaygın ama aynı ölçüde yanlış, yetersiz bir kanıdır. Akıllarda böyle yer etmesi ehven-i şer olduğu için de Fed, bu kararı değiştirecek tersine bir imada bulunmadı.

Fed, krizin patladığı günlerde olduğu gibi, finans devlerini kurtarmak için değil, bu defa halkın sırtına yıkılan borç yükünün katlanarak gelmesi kaçınılmaz olan faturalarını, kendi halkı dâhil, tüm dünya halklarına ödetmek üzere fazla mesai yaptırıyordu banknot matbaasını! Para basarak devletin finanse edilmesi, az ya da orta düzeyde gelişmiş kapitalist ülke devletleri için olağan olabilirdi, ama sistemin hegemon gücü, alenen ve üstelik de hegemonyasının tartışıldığı bir kriz konjonktürde bunu yapıyorsa, bir tek gerekçesi olabilirdi: çaresizlik!

Hegemonya krizini derinleştirmekten öte bir sonuç vermeyecek bu çaresizliğe kesilecek olası ceza da muhakkak ki ağır olacaktır. İflas etmek, hegemon bir devlet için yolun sonu anlamına gelecek ve tıpkı yaralı bir aslanın çakallara yem olması gibi böylesi bir güç

süzlük, diğerlerini belki de akıllarından geçirmiş olsalar da şimdiye kadar hiç sormadıkları o sorunun yanıtını aramaya itecekti: Ya Fed batarsa? Fed'i kim kurtaracak? Bu öyle bir soruydu ki mevcut hegemonik işleyiş içinde bir yanıtı yoktu. Molada geçen süre, BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ülkelerine, ama özellikle de en fazla Çin'e yaradı. Çin, kriz hiç kapısına uğramamış gibi, büyümeye, cari fazla üretmeye, döviz rezervlerini artırmaya devam etti. İhracatta Almanya'yı geride bırakarak ilk sıraya yerleşti. Avrupa'da PIIGS (Portekiz, İrlanda, İtalya, Yunanistan, İspanya) krizi patlak verdiğinde, krize yuvarlanan ülkelerin tahvillerinde Rusya ile birlikte alıcı olarak, bu fırsatı politik gücünü artırmak amacıyla değerlendirdi. ABD'nin cari açığının finansmanında da aynı amaçla, tartışılmaz ağırlığını korumaya özen gösterdi. Bu politikalara, öncelikle kendi hinterlandında, ama evrensel ölçekte, stratejik her bölgede doların altını oyan swap anlaşmaları eşlik etti. En son, G20 Seul zirvesinin ardından, ikili ticarete dolar yerine karşılıklı ulusal paraların kullanılması üzerine Rusya ile anlaşta. Sermaye fazlasını, aralıksız devam ettiği stratejik hammadde kaynaklarını ve şirketleri ele geçirmek için kullandı. Silahlanmaya hız verdi. Bu süre içinde, özellikle ABD'ye karşı ustalıklı kullandığı diplomasiye, yayılmacı niteliği giderek sırtın ekonomik-siyasal gücü eşlik etti. Rusya ile yaptığı ikili askeri tatbikatın yanında, Türkiye ile 20 Eylül- 4 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirdiği, ABD'nin katılmadığı, İsrail'in de davet edilmediği ortak askeri tatbikata gönderdiği savaş uçaklarına Pakistan ve İran'dan yakıt ikmali yaparak, bu sıcak bölgede olan bitene karşı kayıtsız olma

diği mesajını verdi. ABD'nin Japonya ile gevşeyen bağlarını yeniden sıkılaştır- mak için Güney Kore aracılığıyla savaş kışkırtıcılığı yaptığı sırada, karasularına girdiği gerekçesi ile bir Çin balıkçı teknesini alıkoyan Japonya'ya karşı nadir toprak elementleri üretiminde kurduğu tekelin gücünü kullanarak böyle yeniden bir sıkılaştırmanın Japonya için çok da hayırlı olmayacağını anlattı. Aynı tekel gücünü, sadece Japonya'ya karşı değil, ABD dâhil, Dünyanın geri kalanına da uygulamakta en ufak bir ikircim duymayacağını, talep artmadığı halde nadir toprak elementlerinin ihrac kotasını 2010 ve 2011 için oldukça yüksek oranlarda düşürerek, yükselen fiyatlardan oluşan tekel kârını cebine atıp, diğer emperyalistleri haraca keserek gösterdi. Taivvan'la 2010 başında, o zamana kadar gerçekleştirdiği en büyük silah satış anlaşmasını yapan ABD'ye, Çin'in ulusal çıkarlarını tehdit ettiği gerekçesiyle, Pentagon'la önceden planlanmış bütün ikili ilişkilerini askıya alarak, ABD'nin silah satışında rol alacak şirketleri cezalandıracağını açıklayarak yanıt verdi.

Elbette Çin'in yükselişi dışarıdan görüldüğü gibi pürüzsüz değil. Çin'i yükselen emperyalist bir güç yapan, Çin işçi sınıfının her zamankinden daha yoğun sömürsüdür. Özgürce örgütlenme hakları baskı altına alınmış olan işçi sınıfı, bu azgın sömürüye pasif, aktif direnişler, dışa yansımaması için oldukça sistemli bir çaba gösterilen yasa-dışı grevler ile yanıt vermeye devam ediyor. İşçi sınıfının büyüyen ölkesinin yanında, özellikle konut ve kredi sektöründe şişen balon, önü bir türlü alınamayan enflasyon, egemen sınıflara çok parlak bir gelecek vaat etmiyor. Tehlike çanları onlar için de çalıyor.

İran, Türkiye ile birlikte, gerek ekonomik, gerek politik gücünü artıran ender ülkelerden birisi oldu. ABD'nin ve İsrail'in korkulu rüyası ve hedefi olan İran'ın bu gelişmeyi, ABD yönünden en stratejik ve Dünyanın en sıcak bölgesinde gerçekleştirmesi, onu sürmekte olan kriz sürecinin çözülmesi zorunlu, birinci düğümü yapıyor. İran bunun bilinciyle, uzunca bir süredir sürdürdüğü ve gerek doğalgaz, gerekse petrol zengini bir ülke için nükleer silah dışında başka bir amaç taşımadığı herkesçe malum olan nükleer yakıt zenginleştirme projesini, BM Güvenlik Konseyinin uyan ve yaptırım kararlarına karşı ısrarla sürdürüyor. Ahmedinejad'a "İran, nükleer enejide ilerleme kaydediyor, onlar ise sadece yaptırım kararını alıyor.

...İstedikleri kadar karar tasansı çıkarsınlar, hatta yüz bin karar tasansı kabul etsinler, bizim için hiç de önemli değil" dedirten, mesnetsiz bir gözü karalık değil. Bu meydan okuma, BM Güvenlik Konseyinin 5 daimi üyesinden Rusya ve Çin'in açık, Konsey dışından Almanya'nın utangaç desteğine dayanıyor. Not etmek gerekir; Almanya'nın bu tutumu, Avrupa'da patlayan borç krizinin önüne çıkardığı fırsatla birlikte düşünüldüğünde, onun hegemonya krizinde belirleyici bir aktör olacağını gösteriyor.

Eylül 2009'da, Belçika Bütçe Bakanı Vanhengel, "Belçika bir anonim şirket olsaydı iflas beyanı durumunda kalırdı" diyerek, bu durumu 1789 Fransa'sı ve 1917 Rusya'sı ile kıyasladı. Ardından 2009 Aralık başında patlak veren Dubai borç krizi, Belçikalı Bakanın sözlerinin Belçika ile sınırlı olmadığını ve krizde ikinci ayağın Avrupa olacağını işaretini verdi. Nihayet, önce Yunanistan, ardından İrlanda'yla, PIIGS krizi patlak verdi, Avrupa Birliği'nde de mali sermayenin safralan, en zayıf üyelerden başlayarak halkın sırtına yıkılmış; ancak bu defa aşın borçla yüklenen devletler birer birer iflas etmeye başlamıştı. Aynı iflaslar, kriz öncesinde doğusuyla bütünleşmeyi başanlı bir şekilde tamamlayarak onu hazmeden ve birleşmenin sinerjisi ile krize rağmen güçlenmeyi başaran Almanya'nın önünde tarihsel bir fırsata dönüşüyordu.

Euro para birliği, siyasal birliğin temeli olan ekonomik zemini olgunlaştırmış, siyasal birlik yolunda arkası getinleme- yince, PIIGS krizi ile birlikte geleceği tehlikeye düşmüş görünüyordu. Ortak bir merkez bankası, mali politikaların birliğini sağlamak için yetmiyor, özellikle zayıf üyelerde, halen örgütlü gücü tükenmemiş işçi sınıfı bu zafiyeti kendi lehine kullanabiliyordu. Zafiyetin üstesinden gelebilmenin tek yolu ise, siyasi birlik doğrultusunda kalıcı, bağlayıcı, radikal adımlar atmaktan geçiyordu. Tam da bu noktada, borç krizinde kullanılmak üzere oluşturulan kurtarma fonu EFSF'de krizde güçlenen konumuyla kesin söz sahibi olan Almanya, siyasal birlik yönünde atılacak adımları aynı zamanda Avrupa'daki hegemonyasını güçlendirmenin aracına dönüştürecek tarihsel bir fırsat yakalamıştı. PIIGS krizi, doğru hamlelerle, iki büyük

emperyalist savaşta yapamadığını gerçekleştirmenin aracı olabilir, Almanya, AB'yi siyasal olarak daha ileri bir evreye taşıırken, hegemonyasını güçlendirip Avrupa ölçeğine büyütebilirdi. Şu ana kadar izlediği politikayla bu fırsatın bilincinde olduğunu gösterdi. Euro Birliğinin dağılacağını düşünenlerin aksine, AB'nin siyasal birliği yönünde atılacak adımlar, hiç şüphesiz yükselen bir Almanya'ya işaret ederken, bu, ABD'nin hegemonya krizini ağırlaştırarak ve dolayısıyla mevcut tabloyu daha da karmaşıklaştıran bir gelişme olacaktır.

Tunuslu Muhammed Buazizi 'nin Bedeniyle Yaktığı Meşale Neyi Aydınlatıyor?

Artan emek verimliliği, pazardaki değişim, işletme ölçeklerini küçültmüş; artan rekabet, sendikal bürokrasinin de işbirliğiyle esnek üretimi yaygınlaştırmış; üretimin mekândan bağımsızlaşmasıyla, artan dış kaynak kullanımı ve taşeronlaşma, işçi sınıfını parçalamanın en kârlı, dolayısıyla en yaygın aracı haline gelmiştir. İşçi sınıfı genişlediği oranda, birbirine karşı kışkırtılabilen kesimsel çıkarlar arasında bölünmüştür.

Dünyadaki siyasal durumu en iyi özetleyen gelişme, Tunus'ta gerçekleşti. Muhammed Buazizi, tek geçim kaynağı işporta tezgâhının elinden alındığında bu haksızlığı 17 Aralık 2010'da Sidi Bu Zeyd'te belediye önünde bedenini yakarak protesto ederken, sonrasında onu diğer diplomalı işsizlerden ayırarak bayraklaş- tıraak olayları öngörmüş değildi. 4 Ocak 2011 'de öldüğü için de, on gün sonra Obama'nın "barışçı gösterilere

karşı devletin uyguladığı şiddeti kınadığı ve ayaklanan Tunus halkının cesaret ve onurunu övdüğü" kutlama mesajını duyamayacak; neden "terörist" değil de "kahraman" kategorisine sokulduğu üzerine düşünme fırsatı olamayacaktı.

Diğer Arap şeyh ve diktatörlerinin çoğunluğu ile arasındaki en ayırıcı özellik, üzerindeki seküler giysi olan Tunus diktatörü Zeynel

Abidin Bin Ali, ayaklanmayla başa çıkamayıp uçakla ülkeden kaçarak 23 yıllık kesintisiz diktatörlüğü son bulurken, ayaklanma başta Mağrip Ülkeleri, Mısır, Yemen ve Ürdün'e yayılma işaretleri veriyor; mevcut Arap diktatörlerinin uykusunu kaçıyordu. Yayılma eğilimi, aynı zamanda Tunus'da yüze vuran gerçekliği, onu Tunus'la sınırlayarak anlamanın mümkün olmadığını gösteriyordu;

Ton farkıyla da olsa, krizin ürünü olan ve tüm dünyayı saran nesnel koşullar, Arap ülkeleri içinde Tunus'da yakaladığı özgün koşullarla da birleşerek orada bir devrimci durumun doğmasına yol açmıştı. Tunus ayaklanması, krizle birlikte evrensel olarak "...kaotik bir dönemin kapısının aralandığı, emperyalist yeniden paylaşımı tetikleyecek devrimci durumlara gebe ve dolayısıyla devrimci dalganın yeniden yükseleceği" nesnel bir durumun saptamasını yapanlar için sürpriz değildi. Tıpkı Avrupa'da Yunanistan'da, İrlanda'da, Fransa'da, Portekiz'de, İngiltere'de birbirinin peşi sıra patlak veren grevler ve işsiz yığınların, öğrencilerin protesto eylemleri gibi. Yeni bir evrenin henüz başındayız. Yeni isyanlara tanık olacağız ve bizzat kapitalizmin yarattığı koşulların zorlamasıyla Çin'den ABD'ye anti-kapitalist bir isyan dünyayı sarsacak. Tunus halkının özverili ayaklanması bir ilk işarettir.

İşsizlik, bütün kapitalist sistemi sarmış durumda; kapitalizmin asırlar boyunca süren egemenliği sonunda, çalışma hakkı, yani sömürülme "özgürlüğü" bile, artık bir ayrıcalığa dönüştü. Geçmişte olduğu gibi, diplomalı olmak, şimdi bu "özgürlüğü" kazanmaya yetmiyor. Gençlerin en güzel yılları gelecek endişesiyle geçiyor. Kapitalizm hayatı onlara zehir etti; ütopyalarını çaldı. Muhammed Buazizi, bedeniyle yaktığı meşaleyle, yalnızca kendisi gibi işsizlerin değil, işten atılma korkusuyla güvencesiz, örgütsüz çalışan tüm **Dünya** i rinin, Fransa'da emeklilik ya yükseltilmesine karşı **eyleme g** liselilerin, İngiltere'de **harçları** katlanan üniversiteli **gençleri** yanını da dile getiriyordu. İsy; haykırmak için ölümü **seçerken**, koşullarında giderek daha **fazls** dırganlaşan, emekçilerin **elinde** ye ne kalmışsa onu da gasp etr çalışan kapitalizmin karşısında **t** kül içinde Tanrıya sığınmayı, "1 nümüze de şükür" demeyi red yordu. Nihayet, onun yaktığı m< kapitalizme karşı savaşımın eı mokratik biçiminin, gerçekte **toj** ların hiçbir özlem ve **istemiyle ili** kalmamış bir gösteri **dünyasu** ibaret olan burjuva demokrasi; bütün biçimlerine karşı, **yığın** kendi haklılığından güç alan, **on** enerjisine dayanan zor kullanın duğunu gösteriyordu.

"Ekmek ve süt"; Tunuslu **dik** giderayak isyan eden halka **ekme** süt fiyatlarında indirim **gidea** vaat etti. Elbet ok yaydan çıkmıj vaade kanan olmamıştı, **ama onu** tutumu, bütün dünya halklarını t den etkileyen krizin bir başka **yü**; göstermeye yetiyordu. Kapitali için deflasyonist bir tempoda e leşen kriz, mülksüzler ve **yoksu** onların en temel ihtiyaç **maddelei** kendisini gösteren yüksek **oranol**: enflasyon olarak yansiyordu. **Bı** lişkili durum, tarımda kapitalistle ve tekelleşmenin mevcut kriz **iç** eşzamanlı yaşanan ekolojik ki doğrudan sonucuuydu. Artık **ys** yağmurlar, bereketten çok, ekili lan harap eden sellere **dönüşüp** Buna, ekili alanların bir kısmını yo-yakıt üretimine ayrılması **ve ür** alanından kaçan sermayenin **spek** yonu da eklendiğinde, çelişki **açı** kazanıyordu. Kriz başladığından yana buğday, pamuk, mısır, **soya** tanmsal endüstrinin temel **girdilei** fiyatları asgari ikiye katlanmış; ha; yemi girdilerini de oluşturan **bu i** lerdeki enflasyon, hayvansal **besini** fiyatlarına da yansımıştı. **Bunun** mı, açlık sınımda yaşayan **yığın**]

ölüme, yoksulluk sınırında yaşayanların ise açlık sınırına itilmesi idi. Ancak yiğit Tunus isyancılarının gösterdiği gibi, rahip Townsend'in egemen sınıflara yaptığı "açlıkla terbiye" öğüdü, krizde artık tersine çalışıyordu.

Tunus ayaklanması, sadece onu doğuran nedenlerle evrensel bir nitelik taşıyor; en az onlar kadar önemli olan sonuçlarıyla da, mülksüzlerin bir başka evrensel gerçekliğini dile getiriyordu:

Nesnel koşullar, devrimci durumlar yaratacak kadar olgunlaşmış; ayaklanmalar, içeriğini yığınların anti-kapitalist özelemlerinden almış; ayaklanan yığınlar -Tunus'da olduğu gibi- özverili bir savaşla burjuva hükümetleri alaşağı etmiş olsalar bile, isyan onların gerçek istem ve özelemlerini yansıtan toplumsal bir devrime kendiliğinden dönüşemiyordu. Tunus halkı, toplumsal devrimlerin bu değişmez ilkesini bir kez daha anımsattı. Elbette hem dosta, hem de düşmana!

Ayaklanma, krizin tüm yükü omuzlarına yıkılmak istenen Dünya işçi sınıfına, geleceği çalınmış gençlere, günü nasıl geçireceklerini düşünmenin dışında bir özgürlüğü olmayan, insanlıktan çalınmış dünya yoksullarına ve tüm mülksüzlere, giderilmediği koşullarda gerçek özlem ve istemlerinin zafere ulaşmasının mümkün olmadığı can alıcı bir eksikliği gösterdi. Bu, sadece burjuva hükümetleri alaşağı etmekle yetinmeyecek, ayaklanma sırasında burjuvazinin her türlü manipülasyonu- nu boşa çıkarırken, onların özelemlerini gerçekleştirecek bir programla, yığınların enerjisini iktidar yapacak, büyük bir özgüven, kararlılık ve inançla bir başka uygarlığın, mülksüzlerin özgür dünyasının inşasına girişecek, kendi öz örgütlerinin ve kurucu-devrimci bir öznenin eksikliği idi.

Tunus ayaklanması, bu eksikliğin farkında olanların sadece komünistler olmadığını, ileri özlem ve istemlerle bezenmiş olsa da bu özelemleri gerçekleştirecek bir iradenin yokluğunda, boşluğun mutlaka, geriye doğru doldurulacağını da gösterdi.

Söz konusu eksiklik, yayılmaya açık, anti-kapitalist bir öfkenin enerjisi boşaltılırken, gerici bir güç tarafından acil gereksinim duyulan gerici bir zaferin aracına dönüştürülemez miydi? Bu mümkündür ve üstelik acil bir zafere hiç olmadığı kadar susamış böyle bir güç vardı. Hegemonyası çözümlene sürecine girmiş olsa da, henüz bir seçeneğinin oluşmadığı koşullarda, diğer burjuva devletlerin ordu dâhil, en stratejik kuramlarını kapsayan ilişkiler ağı, rakipsiz silah gücü ve dünyanın stratejik bölgelerinde yoğunlaşarak en ücra köşelerine kadar yayılmış bine yakın askeri üssüyle ABD, Avrasya'da krizle birlikte hegemonyasının ömrünü uzatabilmesinin zorunlu koşulu haline gelmiş sonuç alıcı bir zafer için bu fırsatı kaçırmak istemeyecekti. Aksini düşünmek, uzunca süredir stratejisini "önleyici hamle" üzerine kurmuş; her stratejik bölgede bu temelde birden fazla plana sahip olan bu gücü fazlasıyla hafife almak olurdu.

Tunus'daki ayaklanma, ABD'nin bu boşluğun hakkını vermeye çalıştığını gösteriyordu. Nasıl sızdığıyla değil, giderek belirginleşen işleviyle anlam kazanan WikiLeaks belgelerinde yer alan ayaklanma öncesi iktidara yönelik yapılan gözlem ve yorumlar, Obama'nın ayaklanma sonrası kutlama mesajını sürpriz olmaktan çıkarıyordu. Ayaklanmanın seyri üzerinde belirleyici rol oynayan Genelkurmay Başkanı Raşid Ammar'ın "cesur" tutumunun arkasındaki nedenin kamuoyuna servis edilmesi de gecikmedi. Genelkurmay Başkanı Raşid Ammar'ın ABD Büyükelçiliği'nden dakika dakika talimat aldığı, Tunus Ulusal Tugayları'nda görevli bir subay Ahmed el Hadravi tarafından Arap halkları arasında saygın bir yer edinmiş El Cezire'ye açıklandı. Bilindiği gibi, Zeynel Abidin Bin Ali, ayaklanmanın en kritik aşamasında Raşid Ammar'ın göstericilere ateş etmeyi reddetmesi üzerine, yenilgiyi kabullenmiş, ardından Suudi Arabistan'a kaçmıştı.

Aynı tarihlerde 12 Ocakta, Hizbullah, Lübnan'da Saad Hariri başkanlığındaki hükümetten desteğini çekti. ABD ve Fransa'nın yanında Türkiye'nin de arabuluculuğa soyunduğu siyasal bir kriz başladı. Tunus'daki ayaklanmanın gölgesinde pek fazla dikkat çekmeyen bu gelişmeyi önemli kılan, onun deyim yerindeyse Ortadoğu'nun hassas sınır uçlarının bulunduğu bir yerde, Tunus ayaklanmasının Orta Doğu'da yaratacağı etkiler ve sürmekte olan krizin bölgedeki olası siyasal sonuçlarıyla birlikte ele alındığında anlam kazanan bir gerçekleyle tetiklenmiş olmasıydı. BM Güvenlik Konseyinin kararıyla, Haziran 2007'de kurularak, 2005'de bir suikast sonucu ölen Refik Hariri cinayetini kovuşturan, Uluslararası Lübnan Özel Mahkemesinin henüz açıklanmamış iddianamesi, Hizbullah'ı

Zorunlu ve öncelikli hedef, ABD'nin sarsılan hegemonyasını tahkim etmektir. Bunun için, kapitalist sistemin en stratejik bölgesinde, Avrasya'da, yemden koşulsuz bir egemenlik sağlayacak kesinlikte bir zafer yeterli olabilirdi. Öyle bir zafer olmalıydı ki bu, buyandan krizin doğurduğu basıncı hafifletmeli, bir yandan da yükselen yeni emperyalist güçleri ve hegemonyanın zayıflamasıyla kendi yörüngesini çizme hevesi uyanmış diğer emperyalistleri hizaya getirmeliydi. Böyle bir zaferin kapısı, burada ayrıntısına girilmeyecek birçok nedenden ötürü İran'dan geçiyor

işaret ediyordu. Hizbullah'ın daha en başından İsrail'in yönlendirdiği bir kurum olarak nitelediği bu mahkeme ile "bütün ilişkilerin kesilmesi ve kararın tanınmaması" talebinin karşılık bulmaması üzerine, kontrolü altındaki 10 Bakan hükümetten çekmesiyle hükümet krizi patlak vermişti. Hizbullah'm Başbakan Saad Hariri'nin Obama ile planlı görüşmesinin hemen öncesinde geliştirdiği bu proaktif tutumunun ardında, mahkemenin olası kararının Hizbullah'ı ve dolayısıyla İran'ı hedef alacak olması; BM sözleşmesinin 7. Maddesinin de kararın uygulanması için askeri yollara başvurmaya cevaz vermesi yatıyordu.

ABD İçin Mola Bitti!

Mola süresince akan zaman, hegemonyasını aşındırır, rakiplerine güç kazandırırken, ABD de boş durmamış, aleyhine gelişen süreci tersine çevirmek için gereksinim duyduğu kesin zafere, o "altın vuruşa" hazırlanmıştı. Bush döneminde zirve yapan ve kendine aşırı güvenen ifadesi olarak gelişen saldırgan stratejinin, değişikliğe olmasa da, meşruiyet yönünden tahkim edilmeye, yıpranmış eskisinin yerine, daha "demokrat", "barışçıl" amaçlarla bezenmiş, inandırıcı, yeni bir ambalaja gereksinimi vardı. Bir yandan patlayan krizin yarattığı basıncı, bir yandan Irak fiyaskosuyla iki paralık olan itibar ve güç kaybı, bu gereksinime aciliyet kazandırıyor. Bunu

derisinin rengi, sempatik görünümü ve hitabet yeteneğiyle Demokrat Obama'dan başka kim daha iyi yapabilirdi? “.. .bizi bugüne kadar meşgul etmiş çatışmalar hedeflerimize ulaşmamızda bize katkı sağlamayacak. İyi bir maaşla iş bulabilen, emekli olabilen, şeref ve onur içinde çalışıp çocuklarının masasına yemek götürebilen aileler bize inanacaktır” diyerek görevine başlayan Obama, mola boyunca esas olarak bu işe yoğunlaştı. Bush Hükümetinde Pentagon'un başında bulunan Bakanın değişmemesi, izlenecek stratejinin özünde bir değişiklik olmayacağını en önemli işaretiydi. Zorunlu ve öncelikli hedef, ABD'nin sarsılan hegemonyasını tahkim etmekte. Bunun için, kapitalist sistemin en stratejik bölgesinde, Avrasya'da, yeniden koşulsuz bir egemenlik sağlayacak kesinlikle bir zafer yeterli olabilirdi. Öyle bir zafer olmalıydı ki bu, bir yandan krizin doğurduğu basıncı hafifletmeli, bir yandan da yükselen yeni emperyalist güçleri ve hegemonyanın zayıflamasıyla kendi yörüngesini çizme hevesi uyanmış diğer emperyalistleri hizaya getirmeliydi. Böyle bir zaferin kapısı, burada ayrıntısına girilmeyecek birçok nedenden ötürü İran'dan geçiyor. ABD yönünden, İran üzerinde kazanılacak kesin bir zafer, AB'yi yeniden eski yörüngesine çekecek; Çin ve Rusya'yı hizaya getirecek bir zaferin en önemli muharebesinin kazanılması anlamına gelecekti. Obama, bir yandan Irak'a girme kararını, “Amerika ile dünyanın çoğunluğu arasında temel bir yarılmaya yol açtığı” için eleştirip, “özeleştirir” yaparken, bir yandan da Irak'taki işgal güçlerini -üstüne yeni kuvvetler ekleyerek- Afganistan'daki NATO şemsiyesi altına çekiyor, onlara meş- L ruluk kazandırıyor. Beklerken, bir tarafta Afganistan'daki kanıksanmış operasyon devam edecek, diğer yanda “altın vuruş” için giderek stratejik önem kazanan, ancak ABD'nin tüm “meşru” girişimlerine karşın kontrolden çıkma belirtileri gösteren Pakistan, zapturapt altına alınacaktı. İran'ın fütursuzca yürüttüğü nükleer güç olma çabaları karşısında, ABD'nin BM'de giriştiği çaba, İran'a karşı askeri bir operasyona meşruluk kazandırmaya yetmemişti. Ancak, Hariri suikastının kovuşturulmasında ABD'nin çabaları sonuç vermiş, kat edilen mesafe, henüz karar çıkmamış olmasına karşın, İran'a kadar uzanacak bir askeri operasyona hukuki meşruiyet kazandıracak fırsatın kapısını aralayacak gibi görünüyordu. Ancak, sağlam bir zafer için, hukuksal meşruiyetin, toplumsal meşruiyetle tamamlanması gerekirdi. Bu fırsat da, Tunus ayaklanmasının Arap coğrafyasında yarattığı etkiyle doğmuş görünüyor. ABD'nin, Orta-Doğu'daki Arap ülkelerinin gerici diktatörlüklerinde kontrol edilemeyen durumlar doğduğunda uygulamaya sokulmak üzere hazırlanmış planlar hep olmuştu; ama bu planlara Irak hariç, şimdiye değin bir gereksinim duyulmamıştı. Tunus ayaklanması ve kriz koşulları, bölgede bu planların yaşama geçirileceği bir iklim yaratabilir; gerici diktatörlüklerin yerine “demokratik” rejimler işbaşı yapabilirdi. Aynı zamanda böylesi bir değişimin ABD yönünden iki önemli sonucu olabilirdi. Birincisi, İran'a yönelik olası bir askeri operasyonda cephe gerisinin tahkimi; İkincisi ve daha önemlisi, “demokratik” değişim rüzgârları ile yelkenlerini şişirmiş ABD'nin, bölgenin “en büyük gerici ve totaliter baş belastna” karşı, İran içinde ve dışında aradığı toplumsal meşruiyet. Elbette, gelişmelerin alacağı yön, ABD'nin tekelinde değil, hele de çözülmekte olan hegemonyanın yol açtığı mevcut güç ve itibar kaybıyla! Üstelik, kapitalist gelişmenin geri döndürülemez ürünü olan Dünya pazarının giderek organik karakter kazanan niteliği, kapitalistlerin hegemonya sorununu yeniden ulus-dev- letler üzerinden inşa ederek aşmaları önünde en büyük engel haline gelmişken! Hakkı verildiğinde, aynı fırsatların işçi sınıfınca devrimci bir seçenek yönünde değerlendirilme olasılığı da işin cabası! Burada el-mecbur olan, seçeneksiz kalan ABD'dir; zaman ve eşitsiz gelişim ABD'nin aleyhine işlemektedir. Bu yüzden gözü kara davranacak ve en kısa sürede “altın vuruşu” gerçekleştirmek isteyecektir. Çıkacak emperyalist bir savaşta, başka seçeneği olmayan ABD'nin savaşın kârlılığını ölçecek, ödeyeceği bedeli tartacak bir kantarı yoktur! ABD'de Kasım 2010'da gerçekleşen Kongre seçimlerinde Temsilciler Meclisinde Demokratlar azımlığa düşmüş; fiilen Obama hükümeti son bulmuştur. Kendisine Çay Partisi adını yakıştıran, şimdilik küçük, ama etkisi ve gürültüsü büyük olan, krizin ürünü ırkçı, dinci, milliyetçi bir grup bu seçimlerde Cumhuriyetçilerin listelerinden seçilerek, Kongre'ye girdi. Artık, ABD kamuoyunda “altın vuruş” için gerekli milliyetçi dalgayı yükseltecek Cumhuriyetçiler içinde etkin bir odak vardı. Obama'nın işi bitmiş, fişi çekilmişti; Fed, 2. niceliksel gevşeme kararı ile G20'nin Nisan 2009 Londra zirvesinde alınan molaya ABD adına tek taraflı olarak son verdi.

Türkiye

Buraya kadar anlatılanlar, özünde Türkiye'deki siyasal görünümü de yansıtıyor. Son dönemdeki hiçbir gelişme krizin kantarma vurulmadan doğru anlaşılabilir. Eskiden de geçerli olan bu doğru, şimdi yakıcı bir öneme, ağırlığa sahip! Solda, bildik klişelerin pertavsızından yapılan değerlendirmeler, yaparı ya ulusalcı dargörüşlülüğe, ya da siyasi liberalizme sürüklüyor. Ama farklı da olsalar, tartışmasız biçimde bu klişelerin pratikte ürettiği ortak payda, örgütsel liberalizm ve apoli- tizmdir. Anayasa değişikliği referandumu iyi bir örnektir. Eğer, süren krizin yapılan siyasi analizlerde hiçbir ağırlığı yoksa ya da ona verilen ağırlık, mevcut krizin geçmişteki benzerleriyle arasındaki farkı yansıtmaktan uzaksa, sandık başına gidip gitmemek değil, ama sandığa atılacak oyun rengi önemli hale gelebilir; “Yetmez ama Evet” ile “Hayır” arasında özde bir fark olmadığını ayırdına yarılabilir.

Krizin penceresinden bakıldığında, Türkiye'deki siyasal görünüm şöyle özetlenebilir:

Kapitalistler 2001 krizinde, erken yaşadıkları bankacılık iflasları ve borç krizi ile banka borçlarını halkın sırtına yıkararak, mali reformlarını tamamlamışlar; finans sektörünü bir yerde farkında olmadan mevcut krize hazırlamışlardır.

AKP'nin hükümet olmasıyla birlikte burjuvazi, özelleştirmelere hız vermiş, özelleştirme gelirlerinin yanında, serbestçe örgütlenme hakkı elinden alınmış işçi sınıfının kualsız, güvencesiz, amansız sömürü koşullarının, yani sermayenin dilinde söylediğinde “uygun yatırım iklimi”nin çektiği doğrudan yabancı sermaye yatırımları, hazine borçlarının azalmasına neden olmuştur. Hiçbir dönem eksik olmayan uluslararası uyuturucu trafiğinden dolaşıma giren yüklü komisyonları ve en sıkışık dönemlerde Hızır gibi yetişerek net hata noksan kaleminde boy gösteren kaynağı belirsiz (!) paralan da elbette bu hesaba dâhil etmek gerekiyor. *Artan emek verimliliği, pazardaki değişim, işletme ölçeklerini küçültmüş; artan rekabet, sendikal bürokrasinin de işbirliğiyle esnek üretimi yaygınlaştırmış; üretimin mekândan bağımsızlaşmasıyla, artan dış kaynak kullanımı ve taşemmlaşma, işçi sınıfım parçalamının en kârlı, dolayısıyla en yaygın aracı haline gelmiştir, işçi sınıfı genişlediği oranda, birbirine karşı kıskırtılabilen kesimsel çıkarlar arasında*

Krizde düşük kamu borç stoku ve görece yüksek bir büyüme oranı ile giren burjuvazi, gelişmiş kapitalist merkezlerde dibe vurmuş faiz oran-
bölünmüştür.

larma göre yüksek getiri vaat eden faiz oranlarıyla, uluslararası mali sermayeye güvenli bir liman olmuştur. Kriz boyunca aralıksız akan sıcak parayla, TC bu krizde tarihinde hiç olmadığı kadar büyük miktarda döviz biriktirmiştir.

Aşın değerlendirilmiş TL'nin yarattığı dezavantajı, artan işsizliğin de basıncı altında kalarak iyice sindirilen işçi sınıfının vahşileşen sömürü koşullarıyla ve güçlenen dış politikanın öncülüğünde yaygın bir ihracatı geliştirme-çeşitlendirme faaliyeti ile telafi eden burjuvazi, kriz koşullarında daralan pazara rağmen önemli bir ihracat atağı gerçekleştirmiştir.

Şimdiye kadar sayılanlar, krizin “teğet” geçmesine katkıda bulunmuş; bu görelî güçlenme, hegemonyanın zayıflayan şalı altında, burjuvazide yanı başındaki stratejik bölgede nüfuz alanını genişletme yönünde em- peryal hevesler uyandırmıştır.

Emperyal hevesler, önceleri “stratejik derinlik tezleri” aracılığıyla dolaylı, ürkek ve eklektik biçimde, krizin derinleşmesiyle ve “teğet” geçtiğinin anlaşılmasıyla da, bizzat tezlerin sahibi Davutoğlu'nun 1 Mayıs 2009'da Bakan olmasıyla doğrudan, Yeni-Osmanlıcı paradigmayla, daha bütünlüklü biçimde dış politikaya taşındı.

Bu heves, gerileyen hegemonyasını tahkim peşine düşmüş ABD'nin bölgedeki gereksinmeleriyle de ör- tüşmüştür. Başlangıçta, (Büyük Orta Doğu Projesi)BOP'ta stratejik ortaklık unvanı ile paye verilen TC, Irak fiyaskosunun ardından ABD'nin boşalttığı alanlara gözünü dikmiş; ABD yönünden “altın vuruş” hamlesinde giderek stratejik ağırlığı artan Irak Kürdistanı Bölgesel Özerk Hükümeti'nin hamiliği teklif edildiğinde, ikircimsiz kabul etmiştir. Güney Kürdistan ile TC arasındaki ilişki, hem ABD, hem de bu bölgeye yapılan yabancı sermaye girişinde başı çeken Türkiye burjuvazisi yönünden vazgeçilmezdir.

Acemice olsa ve sözde de kalsa, İsrail'e karşı Erdoğan'ın nobran bir tutumla başlattığı meydan okuma, ABD'nin göz yumması ve İsrail'in sanki yardım edercesine yaptığı karşı çıkışlarla tutmuş, TC tarihinde ilk kez, Orta Doğu'da Arap halkları nezdinde saygınlık kazanarak, bölgede İran'ın yanında, stratejik odak olarak yükselmiştir.

ABD, AKP'nin görüldüğü gibi güvenilir bir ortak olmadığını ilk kez,

1 Mart 2003'de tezkere flamasında hissetmiş; kriz döneminde, özellikle de İran'ın konu edildiği her olayda, Ankara'nın en fazla belgenin sızdırıldığı merkez olarak anıldığı WikiLe- aks belgelerinden de anlaşılacağı gibi, emin olmuştur. Buna rağmen, kendi stratejik çıkarlarıyla da örtüştüğü için, AKP'nin devlet içinde kurumlaşırken önüne çıkan engelleri aşmasında ve Yeni Osmanlıcı paradigmanın bir gereği olarak devletin emperyal operasyonlar ve olası bir iç savaş için yeniden yapılandırılmasında, hem siyasal hem lojistik destek vermiştir.

AKP, devleti yeniden yapılandı- nrken, giriştiği tüm operasyonları “demokratik” bir ambalajla süslemiş; böylelikle liberallerin nicel güçleriyle orantısız siyasal ağırlığını kazanmayı başarmıştır. Orduyu bildik görevinin yanında yeni görevlere kıvama getirme işini “askeri vesayet rejimini” tasfiye adı altında, “Ergenekon davası” aracılığıyla yürütmüş; timsah gözyaşlarının döküldüğü bir gösteri eşliğinde,

12 Eylül'cülere “karşı” bir görüntü yaratılarak yürütülen son Anayasa değişikliği referandumuyla da yargı yürütmeye bağlanmış, AKP'nin liberal cılasının altındaki İslamcı-korporatist öz sırtmaya başlamıştır. TC geçmişte hiçbir dönem, polis devleti olmaya bu denli yaklaşmamıştır. Polis, eğitimli profesyonel personel sayısında orduyu geçmiş, eskiye oranla silah donanımının niteliği yükselmiştir.

ABD, tüm bu dönüşümde, AKP'nin yanında yer almış olmasına karşın, İran'a yönelik girişeceği olası bir hamlede AKP'nin mevcut gücüyle sorun olacağını görmüş ve yaklaşan seçimlerde kendi seçeneklerini oluşturmak için kolları sıvamıştır. Deniz Baykal'a ve sonrasında Önder Sav'a yönelik operasyonları bu kapsamda değerlendirmek gerekiyor. AKP'nin gücünü koruduğu bir seçenek dışında, tercihan MHP-CHP koalisyonu veya ehven-i şer olarak pamuk ipliğine bağlı bir AKP hükümeti dâhil bütün güçsüz seçenekler, olası İran operasyonunda ABD'nin elini rahatlatacaktır. Gülen Cemaati ve WikiLeaks belgelerinde bahsi geçen gizli Banka hesapları, ABD'nin sırası geldiğinde başvuracağı anlaşılın görünürdeki kozlarıdır.

TC, Yeni Osmanlıcı paradigmayı yaşama geçirebilmek için, Kürt sorununu çözmek zorunda. Bu, hem bölgede üstlendiği hamiliğin gereği, hem de Kürt özgürlük hareketinin TC'nin geleneksel imha politikaları karşısında kazandığı başarının zorunlu bir sonucudur. İçi halen boş tutulan "demokratik açılım" bu nedenle icat edildi. İçinin bir türlü doldurulama- masının nedeni ise, gerçekte AKP'nin gönlünde yatan çözümün, Kürt özgürlük hareketinin soğurulamadığı koşulda, imha yoluyla da olsa tasfiye edilmesidir. Zor görünüyor. Değişik basınçların etkisiyle, her iki taraftan burjuvazinin tercihi olan "kültürel özerklik" ile kendi önerdiği "demokratik özerklik" arasında yalpalayan Kürt özgürlük hareketi, hem Kürt halkı nezdinde yerini sağlamlaştırmış, hem de mecliste yürüttüğü başarılı taktik manevralarla tasfiyeyi zor bir seçenek haline getirmeyi başarmıştır.

ABD ile AKP arasında Kürt sorunu bağlamında giderek önem kazanan ve şimdiden çekişmeye sahne olan bir ayın var. ABD yönünden demokratik özerklik ya da olası bir İran savaşı sonrası kurulacak bağımsız bir Kürdistan, kendi hegemonyasının bekası yönünden tercih edeceği seçeneklerdir. Böylelikle potansiyel sorun kaynağı olabilecek her iki güç odağını, İran ve Türkiye'yi kontrol edebilecektir. Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesinin ise tersi yönde sonuçları olacaktır. Bu ayın, seçim dâhil, olası bütün siyasal gelişmelerde etkisini hissettirecek görünüyor.

Hem Dünyanın hem de Türkiye'nin yukarıda özetlenen siyasal görünümü, komünistlerin önüne koydukları ivedi görevin ne denli yerinde olduğunu kanıtıyor.

Toprak, tüm Dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de tavındadır!

Tekel eylemiyle işçi sınıfı, umutları tükendiği yerde, duru gökte çakan bir şimşek gibi, toplumun yüzünü kendisine çevirmiş; bu eylemin ardından gelen 1 MayısTa dostu düşmana gücünü göstermiş, "buradayım" demiştir!

İşçi sınıfının harekete geçmesinin önündeki engel, ne baskılar, ne yasaklar, ne de burjuvazidir!
Onun eksigi, bizim eksigimizdir!

Bu eksik, işçi sınıfının yaratıcı enerjisini devrimci hedeflere yöneltmesini bilecek, onu iktidara hazırlamayı becerecek, iktidar yapacak yetenekte devrimci bir partidir!

21 Ocak 2011

Sayı-1 haziran 2011

Komünistler, parlamenteer mücadele ve seçimler

Komünistlerin amacı, sınıfsız toplumun kurulmasıdır. Komünistler; sınıf mücadelesini,

kapitalizmin yıkılarak proletaryanın iktidarının kurulmasını, bu amaca ulaşmanın yegâne devrimci yolu olarak görürler; bu mücadeleyi, biçimi ne olursa olsun, burjuva devleti kullanarak, ne kadar “demokratik” olursa olsun onun kurumlara dayanarak değil, tersine, bütün kuramlarıyla birlikte burjuva devleti parçalamak ve onun yerine işçi sınıfının devletini örgütlemek hedefiyle yürütürler. Bunu aynı zamanda, sınıfları ortadan kaldırmanın ve siyasal olarak devletten, devletsizliğe geçişin yotu olarak görürler. j

Tarihsel deneyimin de kanıtladığı gibi bu, Marksist teorinin temel ayırt edici özelliğidir. ¹ Bu konuda, gerçek komünistler arasında farklı bir tutumun var olabileceğini sanmıyoruz. Amaç ve hedefte anlaşmak ve burjuva parlamentarizminin ne olup olmadığı, onu, temel mücadele biçimi olarak, işçi sınıfının kurtuluşunun mümkün olamayacağı konusunda anlaşmış olmak; sorun, işçi sınıfının, emekçilerin devrimcileşmesi, devrimin siyasal ordusunun yaratılması, bunun için izlenmesi gereken taktiğin ne olması gerektiği olduğunda, yeterli olmayabiliyor.

Taktik sorunlar (mücadele yol ve yöntemleri), stratejik sorunlar gibi ilke düzeyinde ele alınamazlar. Amaç ve hedeflere bağlı olarak hangi durumda hangi taktiğe başvurulacağı sınıf mücadelesinin somut koşullarından hareketle belirlenirler. Bu nedenle komünistler hiçbir taktik yöntemi, reddedemeyecekleri gibi mutlaklaştırmazlar da. Komünistleri diğer devrimci partilerden ayıran en önemli özelliklerinden biri de -dayandıkları teorik temeller yanında- sınıf savaşının sürdüğü somut koşulların gerekli kıldığı taktiği oluşturup kullanmak ve bir taktikten ötekine geçmekteki ustalıklarıdır. Bu ustalık, komünist partinin, kendini bilinç ve örgütlükte ifade eden, devrimciliğinin olduğu kadar olgunluğunun da ölçütüdür.

İşçi sınıfı, sınıf mücadelesinin değişik evrelerinde, farklı mücadele biçimlerini geliştirerek mücadelesini sürdürdü, sürdürüyor. Bu mücadele biçimlerinin bir kısmı zaman içinde önemini yitirirken (makine kırıcılığı vb.) bir kısmı da (her türlü parlamento dışı ve parlamenter mücadele biçimleri) yetkinleşerek genelleşti. İşçi sınıfının kullandığı bu mücadele biçimleri, sınıf mücadelesine dışardan sokulmuş, uydurulmuş biçimler değil, işçi sınıfının sınıf mücadelesi içinde bulup geliştirdiği biçimlerdir. Komünistler; sınıf hareketine, mücadele biçimleri dayatmazlar; bizzat sınıf mücadelesinin bir ürünü olan bu mücadele biçimlerini eleştiriden geçirerek, geliştirerek, bunları bilinçli ve örgütlü mücadele araçlarına dönüştürürler.

Sınıf hareketi tarihinde parlamenter dışı mücadele yöntemleri, komünistler arasında -ço- ğunlukla lafta da olsa- kabul görürken, en S | keskin tartışmalar parlamenter biçim üzerin- j den sürmüştür. “Kapitalizmin tarihi ve doğal i sınırlarına dayandığı” tespiti bu tartışma- ■ da, parlamenter mücadeleyi reddetmenin en önemli argümanı olmuştur. Hareketimizin belgelerinde önemli bir yer tutan, “Kapitalizmin tarihsel ve doğal sınırlarına dayandığı” tezi, bize her ne kadar yeni bir tez olarak görünse de -yeniliği, unutulmuşluğundan, unutturulmak istenmesinden kaynaklanıyor- geçen yüzyılın başından beri komünistlerin, kapitalizme karşı mücadelelerinde rehber edindikleri bir tezdır. İçinde bulunduğumuz çağın “kapitalizmden komünizme geçiş çağı” olarak belirlenmesi, bu tezin başka bir ifade biçimidir. Bu tez bugün, kapitalist gelişmenin vardığı düzey dikkate alındığında, dünden yüzlerce kat daha doğru ve geçerlidir.

^kAncak kapitalizmin tarihsel ömrünü doldurmuş olması, onun siyasi ömrünü doldurduğu anlamına gelmiyor. Çünkü kapitalizmin tarihsel ömrünü doldurması ile onun fiili, siyasi ömrünü doldurması arasında reddedilemez bir bağ olsa da, biri ötekine otomatik olarak yol açmaz. Biri ötekine zemin hazırlasa da, ikisi arasındaki ilişki ancak sınıf savaşımı aracılığıyla kurulur.

»Sermaye hareketi kapitalizmi ne ölçüde buna- * İlima iterse itsin, işçi sınıfı kapitalizm altında C İne ölçüde gelişmiş olursa olsun, “kapitaliz- ’min mezar kazıcısı işçi sınıfı” kapitalizmi yıkacak bilinç, örgütlülük ve kararlılığa ulaşamadığı sürece, kapitalizm, tarihsel sınırlarına dayandığı halde, varlığını şu ya da bu biçimde sürdürecektir. Yok edilmeyen, yok olmaz; bu nesnel olanla öznel olanın diyalektiğidir. Aynı sorun, burjuva parlamenter sistem için de geçerlidir. O da tarihsel ömrünü doldurmuştur. Ancak buradan hareketle herhangi bir ülkede, o ülkedeki sınıf mücadelesinin somut koşulları dikkate alınmaksızın, otomatik olarak, burjuva parlamentarizminin siyasi ömrünü doldurduğu sonucuna varılamaz.

f Bir ülkede sınıf mücadelesinin pratik siyasal j sorunları, dünya tarihi ölçüt alınarak değer- L [lendirilemez, çözülemez. “Kapitalizmin ta- ' rihsel ve doğal sınırlarına dayandığı” tespiti geneldir, dünya tarihi ölçütünde geçerlidir. Sınıf mücadelesinin yönünü ve yakın hedefi ni belirler. Bunun siyasal biçimi ve gerçekleşme ölçütü, her ülkenin somut koşulları içinde anlam kazanır. Kapitalizmin ve onun somut bütün biçim ve kurumlarının tarihsel ömrünü doldurduğu reddedilemez bir gerçektir. Ancak, bugün için, en az onun kadar reddedilemez başka bir gerçekte, işçi sınıfının ve emekçilerin büyük çoğunluğunun parlamenter alıklıkla burjuvazinin arkasına takıldığıdır. İşte tam da bu yüzden, komünistler parlamenter mücadele biçimlerine ilgi duyarlar, onu bir mücadele biçimi, ama sadece bir mücadele biçimi olarak ele alırlar; burjuva parlamentosunu tanıdıkları için değil, işçi sınıfını burjuva parlamentarizminin etkisinden kurtarmak için.

Siyasal açıdan mücadele taktiklerine yaklaşımda temel sorun; işçi sınıfının, emekçilerin kapitalizmi yıkmaya ve onun yerine sınıf ; iktidarını koymaya ne kadar hazır oldukları sorunudur. Sınıf mücadelesinin bugünkü görünümü, nesnel olarak çok yakın olunan bu hedefin, öznel olarak o ölçüde uzağında olduğumuzdur. Üç nedenle uzağındayız: Birincisi, işçi sınıfı, devrim mücadelesini örgütleyip yönetecek, devrimci bir partiden yoksundur. İkincisi, sınıf gittikçe artan bir hareketlenme içinde olsa da, öncü kesimlerinden başlayarak örgütsüz ve dağınıktır, sendikal anlamda bile örgütsüzlük ve dağınıklık egemendir. Üçün- cüsü, işçi sınıfının geniş kitlesi burjuva ideolojisinin, tarikatların etkisi altındadır.

jBütün bunlar dikkate alındığında önümüz- ,* deki görevin, devrimci bir başkaldırı değil, bu başkaldırıya bir hazırlık dönemi olduğu açıktır. Böylesi koşullarda devrimci öncünün uygulayacağı taktikler, doğal olarak sınıf mücadelesinin öne çıkan görevlerine cevap vere- İcek taktikler olmak zorundadır. Seçime katılma sorununu da bu anlamda ele almak gerekir. Bir mücadele biçimi olarak parlamenter mücadele, seçime katılma, ancak, bu hazırlığa hizmet ettiği ve diğer mücadele biçimleriyle birlikte kullanılabilirdiği ölçüde anlamlıdır.

Parlamento dışı mücadele biçimleri (yığın eylemleri, grevler, siyasi grevler vb.) sadece devrimci bir durumda değil, her zaman parlamenter mücadele biçimlerinden daha önemli ve belirleyicidir. Komünistler için bu su götürmez bir gerçektir. Bu yüzden komünistler hiçbir zaman asıl güçlerini -bugün reformistlerin yaptığı gibi- parlamenter mü-

cadeleye hasretmezler, parlamenter mücadelenin eylemlerinin temel biçimi olmasına izin vermezler.

Ancak bu, temel olmasa da, bir mücadele biçimi olarak parlamenter mücade- | lenin önemsiz olduğu ve kullanılamayacağı i anlamına gelmez.

Komünistler, parlamenter mücadeleyi, burjuva parlamentarizmini meşrulaştırmak için değil, tersine henüz yığınların gözünde meşruiyetini yitirmemiş olan parlamentoyu gözden düşürmek, yığınlarda etkisini sürdüren parlamenter önyargıları dağıtmak için kullanırlar. Komünistlerin görevi, sınıf

mücadelesinin bugünkü koşullarına uygun düşmeyen -görünüşte 'devrimci' taktikler ileri sürerek, devrimci parti görünümü kazanmak değil- gerçekten devrimci bir parti yaratmaktır. Bunun yolu ise, devrimci teoriyle donanmak, her türlü savaş yöntemini kullanmayı öğrenmek ve zamanı geldiğinde eskiyen, iş görmeyen savaş yöntemlerinin yerime yeni ve devrimci savaş yöntemlerini koyabilme yeteneğine sahip olmaktan geçer.

İ Sınıf mücadelesi tarihinin kanıtladığı gibi,

; hem parlamenter mücadeleye katılmak ve ; hem de, bu mücadeleyi burjuva parlamenta- | rizmine karşı bir silah olarak kullanmak ola- ı naklidir. Bu, yine tarihsel deneyimin kanıtladığı gibi, sorunlu ve zor bir iştir. Ancak bu zorluk, devrimciliğe hanel gelir endişesiyle, üstünden atlanarak, sorunlu mücadele biçim-) leri reddedilerek, aşılamaz. Dünya komünist hareketi deneyimi, parlamenter budalalıkların, parlamenter ayrıcalıklar uğruna ihanetlerin olduğu kadar, parlamento kürsüsünü devrimci amaçlar için kullanmanın zengin örnekleriyle doludur. Paylaşım savaşı öncesi ve sonrasında Alman sosyal demokrat partisi, bu alanda, Kari Liebnelt ve Rossa Luksenburg nezdinde en devrimci, Kautsky nezdinde de en ihanetçi örneği temsil eder.

Bırakalım dünya tarihini, Türkiye sınıf mücadelesi tarihi de bu alanda zengin bir deneyim sunar. Sınıf hareketi tarihinde 1965 de TİP'in parlamenter mücadele deneyimi, ilk olması yanında olumsuz bir deneyimdir de. İki açıdan da olumsuzdur. Hem TİP'in parlamenter mücadeleyi temel alması ve burjuva parlamentosunu işçi sınıfına çözüm yeri olarak sunması; hem de, TİP'in parlamenter sosyalizmine karşı devrimci bir tepkiyi yansıtsa da parlamenter mücadelenin ilke düzeyine çıkartılarak, her koşulda reddedilmesinde ifadesini bulan boykotçu tavır, sonuçta aynı noktada birleşmiştir. TİP, sınıf mücadelesini parlamentoya hapsedip işçi sınıfını burjuva egemenliğe bağlarken, boykotçuluk da işçi sınıfını uzun yıllar burjuva partilerine oy vermeye mahkûm etti. Koşulları dikkate almayan ilkesel boykotçuluk, onu devrimci bir taktik olarak benimseyenlerin özel niyetlerinden bağımsız olarak, burjuvazinin işine yaradı. Öyle ki, boykotu savunanlar, etkileri altındaki kitlenin önemli bir çoğunluğunun bile, gerici burjuvaziye karşı "ulusal" burjuvaziye oy vermesini önleyemedi.

Kürt devrimci hareketinin mücadele deneyimi ise parlamenter mücadele taktiğinin kullanılmasında önemli ve olumlu bir deneyime işaret eder. 1993 seçimlerinde parlamentoya giren Kürt vekillerin tavizsiz tutumları sonucu yaka paça parlamentodan atılarak hapsedilmelerinin, devrimci hareketin kitle bağlarının gelişmesinde ve Kürt halkının parlamenter ön yargılardan arınmasında devricileştirici bir rol oynadığı reddedilebilir mi.. Aynı şekilde. 2007 seçimlerinde parlamentoda üstlendiği devrimci rol ile Kürt halkının siyasallaşması arasındaki ilişki görmemezlikten gelinebilir mi..

Sınıf mücadelesinin sürdüğü somut koşullardan, sınıfların bilinç ve örgütlülük düzeyleri ve karşılıklı konumlanmalarından bağımsız olarak ele alındığında, en devrimci görünen taktik bile devrimci sonuçlara yol açmaz. Bunun gibi, sınıf hareketinin yükseldiği, grev ve gösterilerin yaygınlaştığı, yığınların burjuva hegemonyadan sıyrıldığı, devrimci olana pasif değil, aktif bir tutumla bağlandığı koşullarda, burjuvazinin zaman kazanarak sınıf hareketini güçten düşürmek, bölmek için seçim taktiğine başvurduğunda, hâlâ eski teraneyi tekrarlayıp, parlamenter biçimlerden söz etmek de, aynı çözümsüzlüğün ihanete varan biçimidir.

Sınıf mücadelesinin somut bir anında izlenen taktiğin etkinliği; o taktiğin doğruluğu yanında, harekete geçirdiği güçle orantılıdır. Biz bugün hangi taktiği izlersek izleyelim, ister seçime kendi bağımsız adaylarımızla katılalım, ister Kürt devrimci hareketinin gösterdiği adayları destekleyelim, isterse boykot taktiğini benimseyelim, seçimler üzerinde ciddi bir etkide bulunabilecek güce sahip değiliz.

Ancak bu durum, izleyeceğimiz taktiğin siyasal önemini, siyasal olarak doğru olup olmadığını kesinlikle önemsizleştirmez. Sınıf mücadelesinin sürdüğü bugünkü koşullarda, bizim için önemli olan taktiğin etkinliğinden çok, 'an'a uygun düşüp düşmediği, siyasal açıdan doğru olup olmadığıdır.

Taktiğimizi belirlerken dikkate almamız gereken, devrimci bir görünüm elde etmek değil devrimci siyaset olmalıdır. Bu siyasettir ki, doğru biçimde uygulandığında, bugünkü güçsüzlükten bağımsız olarak, devrimci etkinliğin yaratılmasının da koşuludur.

Artık komünist hareket; eski tarza bağlı kalarak parlamenter mücadele biçimini, her koşulda burjuva düzenin onayı olarak algılayan, ya da parlamentarizme boyun eğen sol refer- mizmden farklılığı ortaya koymak adına, boykot taktiğine sarılma kolaycılığını, bir kenara bırakmalıdır. Bu bizi, aynı zamanda, seçime katılmama oranlarından hareketle boykotu haklı gösterme hastalığından da kurtaracaktır.

Sosyalistler, on yıllardır, kapitalist düzenin reddinin kanıtı olarak, boykot taktiğinin doğruluğunu, istatistikleri dayanarak açıklamaya çalışmışlardır. Ancak soruna yakından bakıldığında başvuru istatistikler boykot taktiğinin doğruluğunu değil, tam tersine, 'siyasetsizliği' kanıtlıyor. Burada yanlış

olan istatistikler değil, istatistiklerin siyasi yanılığıyı örtmenin bir aracı olarak kullanılmasıdır. Gerçekten istatistiklerin de gösterdiği gibi kapitalist dünyada seçime katılma oranlarındaki düşüş süreklilik arz ediyor. Hatta bu oranın gelişmiş kapitalist devletlerde %50'nin altına bile düştüğü oluyor. Ama buradan, kendiliğinden seçime katılma oranlarındaki bu düşüşün, burjuva düzene karşı siyasal bir karşıtlık olduğu sonucu çıkmıyor. Eğer böyle olsaydı, seçime katılmayanların düzen karşıtı mücadele içinde aktif olarak yer almaları, düzen karşıtı partilerde toplanmaları gerekirdi. Yok, eğer düzen karşıtı partiler, bu kesimin desteğini, devrimci bir siyaset izlemeyişleri nedeniyle hak etmiyorlarsa, yani, seçime katılmayanlar düzen karşıtı partileri beğenmeyecek kadar bilinçli iseler, o zaman bu bilincin kendini bir şekilde dışa vurması gerekirdi. Bunların hiçbirisi yoksa, seçime katılmama oranları siyaseti değil, siyasetçisizliği, bezginliği, umursamazlığı, vurdumduymazlığı temsil ediyor demektir, işçi sınıfının devrimci taktiği hiçbir durumda siyasetçisizliği onaylayan bir taktik olamaz, tersine siyasetin dışına itilmiş olanlarda dahil, kitlelere siyaset taşımayı hedefleyen bir taktik olmak zorundadır.

Kürt devrimci hareketi bu alandaki mücadelesiyle, burjuva parlamentarizmine boyun eğmeden, onun ihanete sürükleyen çekiciliğine kapılmadan, parlamento kürsüsünün devrimci hedefler için kullanılabilirliğini göstererek, sınıf hareketinin önüne taktiksel anlamda yeni ufuklar açmıştır. Bu deneyim işçi sınıfı için de yeni bir deneyimdir. Önümüzde duran olumsuz örnekleri baz alarak, mücadele araçlarına uzak durmak değil, olumlu örnekleri geliştirmek ve yetkinleştirmektir. Önümüzdeki seçimler Kürt devrimci dinamiği ile işçi sınıfının mücadele birliğinin sağlanması ve güçlendirilmesi açısından yeni fırsatlar sunuyor. Kürt devrimci hareketi seçime bağımsız adaylardan oluşan bir blokla katılıyor. Bloğun niteliğini ve burjuvazinin bloktaki adaylara seçmeci davrandığını, devrimci hareketin burjuvazinin bu hamlesi boşa çıkardığını biliyoruz. Blok içinde devrimci, sosyalist adaylar olduğu gibi, Kürt devrimci hareketi için bir ittifakı yansıtsa da, bizim rahatlıkla desteklemeyeceğimiz adaylar da var. Ancak blok üzerinde devrimci hareketin belirleyici etkisi olduğu da bir gerçektir. Ayrıca devrimci hareketin 2007 seçimleriyle kıyaslandığında daha sorumlu davrandığı, batıda, metropollerde gösterdiği adayların niteliğinden kolayca anlaşılıyor. Bütün bunları dikkate alarak seçimlerde Kürt devrimci hareketinin gösterdiği adayların, özellikle blok içindeki devrimci, sosyalist adayların desteklenmesini, devrimci taktiğin ve sorumluluğun bir gereği olarak görüyoruz. Bu devrimci yaklaşım, Kürt devrimci hareketiyle Türkiye devrimcileri ve komünistleri arasındaki ilişkiyi sağlıklı bir temele oturtacak, onlardan etkilendiğimiz kadar, onların da bizden etkilenmelerinin olanaklarını artıracaktır. Kürt sorununun, Kürt devrimci hareketinin öngördüğu, demokratik özerklik çerçevesinde çözümlü, çabalarının artarak sürmesi, işçi sınıfının devrimci birliğinin oluşum sürecini hızlandırarak güçlendirecektir. Bu doğrultuda atılacak her adım, Kürt bağımsızlığının demokratik özerlikle kazanacağı her mevzi sınıf mücadelesinde kazanılmış yeni bir mevzi olacaktır.

15-16 Haziran, işçi sınıfının başkaldırısı

İşçi sınıfı ayak parmaklarının ucunda yükselerek yıldızlara

uzandı; ne var ki, yıldızlar henüz çok uzaktaydı.

M. Köymen

1

5-16 Haziran; işçi sınıfının 70 yılı aşkın bir mücadele geleneğinin, ısrarın ve deneyimin bir

ürünüdür. 1900'la- rın başından beri, işçi sınıfının mücadelesi, feodal ve burjuva gericiliğin baskı ve saldırıları altında yol aldı.

Sınıfın, sendikal ve politik örgütleri yasaklandı; öncü işçiler, komünistler hapisanelere atıldı. İşçi sınıfı, baskı ve saldırılar karşısında her seferinde farklı mücadele biçimleri geliştirerek, mücadele araçlarını yenileyerek -kesintili de olsa- mücadelesini sürdürdü.

Türk-İş, bir yandan işçi sınıfının bu inatçı mücadelesinin baskısı, öte yandan, devletin baskı ve tutuklamalarla engelleyemediği sınıf mücadelesini, en azından sendikal alanda, denetim altına alma girişiminin bir gereği olarak kuruldu. Bu anlamda Türk-İş'in kuruluşu, işçi sınıfının gereksinimlerinin doğrudan bir sonucu olmaktan çok, kapitalizmin gelişme gereksinimlerinin - yani işgücü pazarının çekici hale getirilip genişletilmesi ve sendikal hareketin denetim altına alınması ihtiyacının- bir sonucudur.

Burjuvazinin sınıf hareketini denetim altına alma girişiminde Türk-İş, bir ilk değildir. 1952'de Türk-İş'i kurduran burjuva sınıf refleksi, 1920'de resmi TKP'yi kurduran "bu halka komünist partisi gerekiyorsa, onu da biz kurarız" biçimindeki sınıf refleksinin bir devamıdır. Bu refleks bu gün de başka biçimlerde -sosyalist hareketlerin liberalizmle baştan çıkarılması, sosyalist ve sendikal hareketin likidasyonu olarak- karşımıza çıkıyor.

İşçi sınıfı; burjuvazinin, sendikal hareketi denetim altına alma çabalarını, bizzat kendi örgütlülüğü ve eylemiyle boşa çıkardı. 1963 Kavel eylemiyle grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakkını elde ederek, sendikal hareketi sınıf temelinde oturtmanın ilk adımlarını attı. Bunu, işçilerin yaygınlaşan irili ufaklı eylemleri ve kazanımları izledi. Bu mücadeleler sırasında işçiler, kendi mücadele biçimlerini yarattılar ve geliştirdiler. İşçi eylemleri pasif direnişlerden (sessiz yürüyüşler, sakal bırakma, oturma eylemleri vb.) aktif eylemlere (grevler, mitingler, işgaller vb.) doğru bir yol izledi. En önemlisi de, işçi sınıfı giriştiği hemen her mücadeleden, birliğini pekiştirerek, kazanımlarını genişleterek, örgütlülüğünü ve siyasal bilincini geliştirerek, bilenerak çıktı. Türk-İş içinde de sınıf sendikacılığının ilk nüveleri bu mücadeleler sırasında oluştu.

Sınıf hareketinde giderek artan örgütlülük, eylemlilik ve politikleşme; 1965'e gelindiğinde, Türk-İş içinde sınıf mücadelesi ge- 'eneğini temsil eden sendikaların lider kadrolarının öncülüğünde TİP'in kurulmasıyla yeni bir aşamaya yükseldi. Bunu, 1967'de DİSK'in kuruluşu izledi. DİSK'in kurulmasıyla, devletin sendikal hareketi denetim altına alma çabaları, büyük ölçüde aşıldı. Sendikal hareket yeni bir nitelik ve ivme kazandı.

'968'lerde bütün dünyayı etkisi altına alan işçi ve gençlik eylemlerinin güç kazandırdığı devrimci yükseliş dalgası, Türkiye'de de etkili oldu. İşçi eylemleri; gençlik hareketleri. köylülerin taban fiyat eylemleri ve toprak işgalleriyle birleşti. Sınıf hareketi, toplumun ezilen ve sömürülen tüm katmanlarına yayılarak güçlendi. 15-16 Haziran, bütün bu gelişmelerin kendini dışa vurumu oldu. DİSK'in fiili olarak ortadan kaldırılmasına yönelik yeni sendika yasasına karşı DİSK'in çağrısıyla başlayan eylem, kısa sürede tüm işçi sınıfına yayıldı. 15 Haziranda, çoğunlukta DİSK'in örgütlü olduğu işyerlerinin katılımıyla başlayan eylem, 16 Haziranda neredeyse, İstanbul ve İzmit'teki tüm işyerlerinin katılımıyla, İstanbul halkının ve gençliğin desteğini de arkasına alarak büyüdü, O gün iki milyon nüfuslu İstanbul şehrinin sokakları; 150 bine yakın işçi, emekçi ve öğrenci tarafından zapt edildi. İşçiler, şehrin iki yakasında dört bir yandan yürüyüşe geçtiler. Eylem, bir anda kendiliğinden bir başkaldırıya dönüştü.

Burjuvazi işçi sınıfının bu spontane (kendiliğinden) başkaldırısına, panik içinde ye iç savaş düzenine geçerek karşılık verdi; İstanbul sokaklarında silahların ve tankların namluları, işçi sınıfına çevrildi. Öyle ki İstanbul'un hemen her kavşağında -yürüyüş kollarının birleşmesini önlemek için- barikatlar kuruldu, köprüler açıldı, vapur seferleri durduruldu, kentte sıkıyönetim ilan edildi. İşçiler bir çok noktada barikatları çatışarak aştı. En sert çatışma, İzmit-Gebze-Kartal'dan Kadıköy'e uzanan yürüyüş kolunda yaşandı. İşçiler tutuklanan arkadaşlarını kurtarmak için Kadıköy Polis Karakolu'nu basıp ateşe verdi; çatışmalarda üç işçi öldürüldü.

Başkaldırı karşısında paniğe kapılan sadece burjuvazi değildi; eylemi başlatan sendikalar da eylemin başkaldırıya dönüşmesi karşısında tam bir şaşkınlık ve çaresizlik içinde kalmış durumdaydılar. Çünkü eylem, sendikaların müdahale edebileceği boyutları çok aşmıştı. Sendikacıların yapabildikleri tek şey, işçileri sükûnete davet etmek oldu. İşçi sınıfı ise, başkaldırımı sürdürüp geliştirecek, ne politik devrimci bir örgütlenmeye, ne de devrimci bir hazırlığa sahipti; işçi sınıfı, pek çok kez olduğu gibi, bu kez de spontane başkaldırıya hazırlıksız yakalanmıştı. Henüz örgütlenmesini tamamlayamamış devrimci genç hareketler ise, başkaldırıya katılmakla birlikte, onu, devrimci hedeflere yönlendirecek siyasal birbakışa, olgunluğa, deneyime ve örgütlülüğe sahip değillerdi.

Burjuvazi başkaldırıya iç savaş konumlanı- şıyla cevap vermekle birlikte, daha ileri gidebilecek durumda değildi. Çünkü 1968'den bu yana Türkiye'nin hemen her yerini saran işçi, köylü ve gençlik hareketleri, başkaldırının İstanbul dışına da taşma olasılığım kuvvetlendiriyordu. İki taraf için de daha ileri gitmenin riskli olduğu bir anda burjuvazi, başkaldırıya yol açan sendika yasasını gen çekerek, işçilere de geri çekilme yolunu açtı. Fırtına gibi başlayan başkaldırı aynı hızla geri çekildi.

Burjuvazi, işçi sınıfının geri çekilmesinin ardından; iç savaş silahımı -öğrenci eylemlerinde, toprak işgallerinde ve 15-16 başkaldırısında önemli roller üstlenen- genç devrimci hareketlere çevirdi. Devrimci önderler, "hain pusularda" öldürüldü, idam edildi.

15-16 Haziran sınıf mücadelesi tarihinde, spontane de olsa, devrimci bir başkaldırı olarak yerini aldı. İşçi sınıfı ilk kez bu başkaldırıyla kendi gücünü olduğu kadar, güçsüzlüğünü de gördü; devrimci örgütlenme eksikliğini bütün sonuçlarıyla yaşadı. 15-16 Haziran'dan; sınıf sendikacılığını koruyarak, devrimci örgütlenmenin zorunluluğunu kavrayarak, bilenerik, yetkinleşerek, moral üstünlüğü koruyarak çıktı. Bu deneyim işçi sınıfının 70'11 yıllardaki mücadele pratiğinde somut biçimlere büründü.

15-16 Haziran, bizlere sınıf hareketinin gelişme dinamiği konusunda zengin bir deneyim sunuyor. İşçi sınıfı, dün nasıl sendikal ve politik kuşatılmışlığı yıkarak, 15-16 Haziran'a ulaşta- bildiyse, bugün de bunu yapabilecek güçtedir. Üstelik -ağır yenilgi koşulları altında ideolojik olarak savrulmuş, örgütsel olarak dağılmış olsa da- dünden farklı olarak arkasında güçlü bir mücadele deneyimi ve birikimi vardır. Şimdi bu birikimi kavrama ve kullanma zamanıdır.

Söz ve Eylem

Sayı-2 temmuz 2011

Bir Seçim, iki Halk, İki

Sonuç

Kürt özgürlük hareketi, izlediği taktikle sadece egemen devletin Kürt halkı üzerindeki hegemonyasını kırarak oluşturduğu ulusal birliği, seçim zaferiyle taçlandırmakla kalmadı; aynı zamanda seçim süresi boyunca karşılaştığı her engeli, her saldırıyı etkisizleştirerek ulusal birliğini bir üst düzeye de taşımasını bildi.

1

2 Haziran seçimi, Türkiye’de iki halk gerçekliğini hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde,

bütün çıplaklığıyla bir kez daha ortaya koydu. Seçim, “iki halk gerçekliği”ni yansıtan iki farklı biçimde sonuçlandı. Ortaya çıkan bu iki farklı sonuçta, birçok neden etkili oldu. Ancak bu birçok neden içinde belirleyici olan, halkların sahip oldukları farklı bilinç ve örgütlülük düzeyleridir. Bu farklı bilinç ve örgütlülük düzeyleri, halkların seçim süreci boyunca davranışlarını belirlediği gibi, seçim sonuçlarını da belirleyici oldu

Kürt halkı seçim zaferini, seçimden çok önce kazandı. Her şeyden önce, Kürt özgürlük hareketi seçime, Kürt halkının ulusal birliğini sağlayarak girdi; Türk burjuvazisini ve onun Kürt halkı içindeki işbirlikçilerini yalıtarak;

halkın farklı sınıf ve katmanlarını -ulusal mücadeleden yana bütün diri, onurlu ve devrimci güçleri- özgürlük bayrağı altında topladı. Seçim zaferi; bu devrimci taktiğin ve bu taktikte ifadesini bulan bilinç ve örgütlülüğün bir sonucu olarak kazanıldı. Bu zafer bir günde, bir ayda kazanılmadı. Zafere, uğruna ağır bedeller ödenen büyük bir devrimci inat ve özveriyle yürütülen, otuz yılı aşkın bir mücadeleler zinciriyle ulaşıldı.

Kürt özgürlük hareketi, izlediği taktikle sadece egemen devletin Kürt halkı üzerindeki hegemonyasını kırarak oluşturduğu ulusal birliği, seçim zaferiyle taçlandırmakla kalmadı; aynı zamanda seçim süresi boyunca karşılaştığı her engeli, her saldırıyı etkisizleştirerek ulusal birliğini bir üst düzeye de taşımasını bildi.

Devlet, seçim süresince bütün ideolojik ve baskı aygıtlarını seferber ederek Kürt ulusal birliğini parçalamak ve etkisizleştirmek için elinden geleni yaptı. Kürt ulusal birliği karşısında yaşanan çaresizliğin etkisiyle “Kürt açılımı” ardındaki gerçekler bir bir ortaya döküldü. Kürt sorunu, bir anda “Kürt yurttaşın sorunu” oluverdi. Her soydan burjuva ideologlar, “uzmanlar”, “Kürdologlar” her gün medyada boy göstererek, hep bir ağızdan, Kürt sorununun çözümünün “anayasal vatandaşlık”ta olduğunu vaaz etmeye giriştiler. Hayali anayasaya Kürt sözünü sokmamak için lütfedip(!) Türk sözünü kaldırmaktan dem vurdular. Kürt halkını, eşitlik ve kardeşlik adına, Kürt kalmakla yetinip siyasal haklarından vazgeçmeye çağırdılar.

Bu süreçte devletin baskı aygıtları (ordusu, polisi, mahkemeleri vb.) da, boş durmadılar. Özgürlük hareketinin eylemsizlik kararına rağmen, operasyonlar yaygınlaştırılarak sürdürüldü. Eylemsizlik kararını fırsat sayarak onlarca gerilla öldürüldü, binlerce Kürt genci tutuklandı. Ne var ki -“Biz halkız; bir ölür, bin doğarız!” misali- öldürülen, tutuklanan Kürt gençlerinin yerini binlercesi aldı. Yine Kürt devrimci adaylar veto edilerek Kürt ulusal birliği içinde özgürlük hareketinin siyasi etkisi kırılmaya çalışıldı.

Kürt halkı ulusal birliğine ve siyasi önderliğe yapılan bu saldırıyı “sivil itaatsizlik” eylemleriyle karşıladı. Devlet, bu kez de sivil halkın üzerine panzerleri sürdü. Kürt halkının barışçı gösterilen kanla

bastırılmaya çalışıldı. Saldırılar seçim sonrasında da kapsayacak biçimde aralıksız sürdürüldü, halen de sürdürülmekte. Bir dönem yaka paça parlamentodan atılarak hapsedilen Kürt halkının temsilcileri, bu kez burjuva hukuku bile hiçe sayılarak meclise sokulmuyor. Bir iç savaş örgütlenmesi olan özel mahkemeler, 1924'deki İstiklâl Mahkemeleri'nin işlevlerini üstleniyor. Kürt özgürlüğünden yana olan herkes bu özel mahkemeler marifetiyle enterne ediliyor.

Bütün bunlar “Kürt açılımı” olarak adlandırılan burjuva taktiğin gerçek amacını da açığa vuruyor; devletin, Kürt sorununun çözümünde geleneksel inkâr ve imha politikasını sürdürdüğünü gösteriyor. İnkâr ve imha, biçim değiştirerek sürüyor.

Ne var ki Kürt halkı, bütün bu saldırı karşısında geri adım atmıyor. Daha azını değil, daha çoğunu elde etmek için ulusal birliğini pekiştiriyor; ulusal birliğini -Şımak'ta, Hakkâri'de olduğu gibi- somut biçimlere büründürüyor. Devletin saldırısını, kendi özyönetim organlarını kurarak, yaygınlaştırarak cevaplıyor.

Kürt halkı, sahip olduğu bilinç ve örgütlülüğü seçim zaferine dönüştürürken; burjuvazi, Türkiye'nin geri kalanında seçimden, hegemonyasını yenileyerek, güçlendirerek çıktı. Seçimde burjuva partiler, işçi sınıfının, emekçilerin bilinçsizliğinden, örgütsüzlüğünden kendi paylarına düşeni alırken, burjuva soygun düzeni, işçi ve emekçilere bir kez daha onaylatıldı.

Krize rağmen, tekellerin kârlarının katlanarak arttığı, yoksulluğun (ki 13 milyon yoksuldan söz edilmektedir), işsizliğin ve yolsuzluğun kol gezdiği ülkede, seçim sonuçları ve AKP'nin seçim zaferi, oldukça yadırgatıcı görünüyor. Ancak sonucun değil de, bu sonuca nasıl, hangi araç ve yöntemlerle ulaşıldığı dikkate alındığında, sonuçların hiç de yadırgatıcı olmadığı görülecektir.

En başta, yoksulluğun artışı ile özgürlük talebi arasında doğru bir orantı bulunmuyor; yani yoksulluk ve işsizlik arttıkça, özgürlük arayışı da otomatik olarak aynı oranda artmıyor. Yoksulluk ve işsizlik, ancak bilinç ve örgütlülükle birleştiğinde özgürlük için güçlü bir kaldırıca dönüşebiliyor. Kürt halkının seçim zaferi bunu doğruluyor. Ters durumda.

seçim sonuçlarının da kanıtladığı gibi, yoksulluk özgürlükten çok gericiliği besliyor.

Türk burjuvazisinin; milliyetçiliği, şovenizmi, yoksulluğu, işsizliği vb. kullanarak hegemonyasını güçlendirmesi, yeni bir şey değildir. 1946 seçimlerinden bu yana yoksulluk, işsizlik, hile vb. seçim kazanmanın araçları olarak hep kullanılmagelmıştır. Ancak bugün, dünden farklı olarak burjuvazi bu araçları sadece kullanmakla kalmıyor; yoksulluğu, cehaletle yönetiyor. Büyüttüğü yoksulluğu, cehaletle yöneterek hegemonya aracına dönüştürüyor. Burada sözü edilen cehalet, okuryazar olmamayı ya da ilkokul mezunu vb. olmayı ifade etmiyor; okuryazar olmamaktan çok daha etkili, örgütlü ve örgütleyici bir aracı betimliyor. Dün Kemalizm'in üstlendiği bu rolü, bugün “siyasi İslam” üstleniyor. “Siyasi İslam”da din, işçilere ve emekçilere bu dünyada çektikleri yoksulluğu ve acıları dindirmek için öteki dünyada cenneti vaad etmekle yetinmiyor, çok daha fazlasını yapıyor; yoksulluğu yönetmek için cehaleti yaygınlaştırarak örgütüyor. “Siyasi İslam” ideolojik hegemonya işlevini; eskiden olduğu gibi sadece din adamları eliyle değil, önüne bir dizi sıfat eklenmiş “aydınlar”, “gazeteciler”, “hukukçular”, her soydan ve her boydan “uzmanlar” vb.den oluşan cehalet ordusu aracılığıyla yerine getiriyor. Eskiden “hurafe” olan, bugün bilim ve bilimsellik adına halka sunuluyor.

Burjuva arpalığında lüks yaşam; “siyasi İslam’la” girdiği ilişkide yaşam tarzını “garanti” altına alan, kendi içinde burjuva anlamda eleştiriye bile tahammülsüz olan, bu yeni “aydın” tipi, Türkiye’de cehaletin yeni yüzü ve yeni gücüdür.

AKP bu gücü “ustaca” kullanmış, yoksulluğu cehaletle yöneterek seçim zaferine dönüştürmüştür. Seçime katılan bütün burjuva partilerin, aynı merkezden yönetiliyormuş gibi, AKP’yi taklit ederek seçim propagandalarını milliyetçi söylem eşliğinde, aynı argümanlarla yoksulluk ve işsizlik üzerine oturtmaları, AKP’nin işini daha da kolaylaştırmıştır. Muhalefetin “onurlu” vaadleri ile iktidarın aynî ve nakdî yardımları çatışmasında “evdeki bulgur, Dimyat’taki pirince” galebe çalmış; vaatler değil, yoksulluğun

cehaletle örgütlenmesi kazanmıştır. AKP aynî ve nakdî yardımlarıyla, 10 milyona ulaşan yeşil kart dağıtımıyla yetinmemiş; işi garantiye almak için seçim öncesinde Türkiye'nin en kapsamlı "mali affını" çıkartarak, işçi ve emekçileri düzene ipotekleyen zinciri gevşetmiş ve onlara eski yanlışlarını tekrarlamanın yolunu açmıştır. İşçi sınıfının içinde bulunduğu gerilik ve Türkiye sosyalist ve komünist hareketinde egemen olan ideolojik savrulma ve örgütsel dağınıklık; mevcut tabloyu tamamlayarak, AKP'nin büyük bir oy oranıyla iktidar koltuğuna oturmasını sağlamıştır.

Bu tablo değişmez değildir, değişebilir. Seçimler -aynı zamanda- bu tablonun nasıl değişeceğinin unsurlarını da ortaya koydu. Seçim süreci boyunca Kürt özgürlük hareketi; sadece Kürt ulusal birliğini pekiştirmekle, Kürt halkını daha kapsamlı bir mücadeleye hazırlamakla kalmadı, mücadeleyi tüm Türkiye sathına yaymanın önünü de açtı. Demokratik özerklik çerçevesinde Kürt sorununun çözümünde yeni bir yaklaşımı öne çıkarırken, ezen ve ezilen ülke işçi ve emekçilerinin birlikte mücadele olanağını da güçlendirdi. Bununla da yetinmeyerek "Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloğu"yla da bu mücadeleye örgütsel bir form vermeye çalıştı.

Şimdi görev; bu olanakları, hem nitelik ve hem de işlevsel olarak geliştirerek birleşik devrimci eylemini örmektir. Türkiye sosyalist ve komünist hareketi -içinde bulunduğu ideolojik savrulma ve örgütsel dağınıklığa rağmen- bu sorumluluğu üstlenmek durumundadır.